2024/2316

10.10.2024

EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING (EU) 2024/2316

af 11. april 2024

med bemærkningerne, der er en integrerende del af afgørelsen om decharge for gennemførelsen af budgettet for ENISA (Den Europæiske Unions Agentur for Cybersikkerhed) for regnskabsåret 2022

EUROPA-PARLAMENTET,

— der henviser til sin afgørelse om decharge for gennemførelsen af budgettet for ENISA (Den Europæiske Unions Agentur for Cybersikkerhed) for regnskabsåret 2022,

— der henviser til forretningsordenens artikel 100 og bilag V,

— der henviser til Revisionsrettens særberetning nr. 5/2022,

— der henviser til betænkning fra Budgetkontroludvalget (A9-0134/2024),

A. der henviser til, at det endelige budget for ENISA (»agenturet«) for regnskabsåret 2022 ifølge dets oversigt over indtægter og udgifter ([1]) var på 39 207 625 EUR, hvilket svarer til en stigning på 67,03 % i forhold til 2021; der henviser til, at forhøjelsen af agenturets budget hovedsagelig skyldes, at agenturet har fået supplerende opgaver i forbindelse med pilotgennemførelsen af støtteaktionen til cybersikkerhed; der henviser til, at agenturets budget hovedsageligt stammer fra Unionens budget,

B. der henviser til, at Revisionsretten i sin beretning om agenturets årsregnskab for regnskabsåret 2022 (»Revisionsrettens beretning«) fastslår, at den har fået rimelig sikkerhed for, at agenturets årsregnskab er rigtigt, og at de underliggende transaktioner er lovlige og formelt rigtige,

Budgetmæssig og økonomisk forvaltning

1. bemærker med tilfredshed, at budgetovervågningsindsatsen i regnskabsåret 2022 resulterede i en budgetgennemførelsesgrad for forpligtelsesbevillingerne for det pågældende år på 99,93 %, hvilket svarer til en stigning på 0,42 % i forhold til 2021; bemærker endvidere, at udnyttelsesgraden for betalingsbevillingerne i det pågældende år var på 52,02 %, svarende til et fald på 25,38 % i forhold til 2021,

2. fremhæver, at beløbet på agenturets endelige budget er resultatet af en ændring på 15 000 000 EUR, som blev vedtaget af bestyrelsen den 5. august 2022 som følge af gennemførelsen af en foranstaltning til støtte for cybersikkerhed, der har til formål at styrke agenturets reaktion med hensyn til at støtte medlemsstaterne i overensstemmelse med dets mandat; bemærker, at størstedelen af forpligtelserne under støtteforanstaltningen vedrørende cybersikkerhed blev undertegnet sent på året, hvilket forklarer den relativt lave betalingsrate (og de efterfølgende store fremførsler),

Performance

3. roser, at agenturet gennemførte sit arbejdsprogram fuldt ud i 2022; glæder sig over, at agenturet anvender centrale resultatindikatorer (KPI'er) til at vurdere sine aktiviteter og resultaterne med hensyn til arbejdsprogrammets mål; bemærker, at visse output ikke opfyldte målsætningerne fuldt ud som følge af omprioriteringen af ressourcer til støtteforanstaltningen for cybersikkerhed som reaktion på Ruslands ulovlige og uprovokerede invasion af Ukraine; bemærker, at nogle af de output, der blev hårdest ramt som følge af denne omprioritering, bl.a. var output 4.2 »Udvikling og forbedring af standarddriftspolitikker, -procedurer, -metoder og -værktøjer i forbindelse med cyberkriser« og 5.3 »Indledning af udviklingen af et pålideligt netværk af forhandlere/leverandører«,

4. er klar over, at Ruslands ulovlige og uprovokerede invasion af Ukraine dominerede EU's sikkerhedsdagsorden i 2022; bemærker med tilfredshed, at agenturet intensiverede sin koordinering og sit beredskab og bidrog til Unionens fælles situationsbevidsthed ved at udarbejde regelmæssige situationsrapporter om cyberaktiviteter; fremhæver, at der også var en intensiveret koordinering og udveksling af oplysninger med cybersikkerhedsnetværk såsom Det Europæiske Netværk af Forbindelsesorganisationer for Cyberkriser (EU-CyCLONe), som består af nationale myndigheder til styring af cybersikkerhedskriser, og talrige sektorfællesskaber, der støttes af agenturet; glæder sig over den indsats, som agenturet har gjort for at sikre kommunikationskanaler mellem politiske, operationelle og tekniske niveauer og øget samarbejde med netværket af enheder, der håndterer IT-sikkerhedshændelser,

([1]) EUT C 377 af 30.9.2022, s. 2.

5. bemærker med tilfredshed, at agenturet i 2022 afprøvede Unionens heatmap, som havde til formål at give et hurtigt overblik over cyberhændelser og cyberbegivenheder, der påvirker Unionens kritiske sektorer som følge af cyberaktiviteten i forbindelse med den russiske angrebskrig mod Ukraine; bemærker, at disse sektorer bidrog til Kommissionens rapport om integreret situationsbevidsthed og analyse med 52 opdateringer om den nuværende situation og hændelser i forbindelse med den russiske angrebskrig mod Ukraine og bidrog til Unionens krisestyringsmekanisme,

6. noterer sig, at det fremgår af Revisionsrettens særberetning nr. 5/2022: »Cybersikkerhed i EU's institutioner, organer og agenturer«, at antallet af cyberangreb på EU-organer stiger kraftigt, og at cybersikkerhedsberedskabsniveauet i EU's organer varierer og samlet set ikke står mål med de voksende trusler; bemærker, at en svaghed i ét af EU's organer, som følge af at disse er tæt forbundne, kan udsætte de andre for sikkerhedstrusler; fremhæver, at Revisionsretten anbefaler, at agenturet sammen med Cybersikkerhedstjenesten for Unionen øger deres fokus på de EU-organer, der har mindre erfaring med at håndtere cybersikkerhed, ved at: a) udpege de prioriterede områder, hvor EU's institutioner, organer og agenturer har størst behov for støtte, f.eks. gennem vurderinger af modenhedsniveau, og b) gennemføre kapacitetsopbyggende foranstaltninger i overensstemmelse med deres aftalememorandum; anmoder agenturet om at løse de problemer, som Revisionsretten har rejst, og om at aflægge rapport til dechargemyndigheden om de foranstaltninger, der er truffet i denne forbindelse,

7. noterer sig, at agenturet gennemførte forskellige aktiviteter i 2022 for at opfylde sin rolle med hensyn til at støtte Unionen; bemærker, at, selv om agenturet var i stand til at tilbyde sin støtte til flere politiksager såsom net- og informationssikkerhed, cyberrobusthed og digital operationel modstandsdygtighed, forhindrede ressourcebegrænsninger agenturet i aktivt at støtte politiksager med cybersikkerhedsbestemmelser såsom det europæiske sundhedsdataområde og andre centrale politiksager såsom digitale markeder og digitale tjenester; bemærker, at andre aktiviteter omfattede oplysning af de politiske beslutningstagere om effektiviteten af de eksisterende rammer for cybersikkerhed og ydelse af støtte til kritiske sektorer; bemærker endvidere, at vedtagelsen af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2022/2555 ([2]) (NIS 2-direktivet) skiller sig ud som en foranstaltning til at tackle udfordringer og harmonisere politikker i hele Unionen; forstår, at den manglende harmonisering af gennemførelsen af NIS 1-direktivet førte til et fragmenteret politisk landskab, som blev behandlet i NIS 2-direktivet; er klar over, at sidstnævnte udvider sit anvendelsesområde og indfører nye horisontale opgaver for agenturet såsom EU-registret for digitale enheder; fremhæver, at agenturet tilpassede sine tjenester og ressourcer til en ny strategi for at imødekomme de skiftende krav i cybersikkerhedslandskabet,

Effektivitet og gevinster

8. bemærker, at agenturet søgte at øge brugen af tjenester, der deles med andre agenturer og/eller Kommissionen, herunder f.eks. gennem tværinstitutionelle og interinstitutionelle udbudsprocedurer, og deling af tjenester med Det Europæiske Center for Udvikling af Erhvervsuddannelse (Cedefop) og Det Europæiske Kompetencecenter for Cybersikkerhed (ECCC); bemærker endvidere, at agenturet i 2022 undertegnede en serviceleveranceaftale med det nyligt oprettede Europæiske Industri-, Teknologi- og Forskningskompetencecenter for Cybersikkerhed med henblik på at stille en databeskyttelsesrådgiver samt regnskabstjenester, der skal gennemføres i 2023, til rådighed for centret,

9. noterer sig de skridt, som agenturet har taget for at bevæge sig væk fra den traditionelle metode for så vidt angår antallet af beskæftigede til en strategisk personaleplanlægning med henblik på at foregribe og afhjælpe personalemangler, opbygge en smidig arbejdsstyrke og afsætte ressourcer til prioriterede områder,

10. glæder sig over agenturets bidrag til at fremme fælles tjenester blandt agenturerne gennem flere netværk inden for indkøb, menneskelige ressourcer, IKT, risikostyring, resultatstyring, databeskyttelse, informationssikkerhed og regnskabsføring; påpeger de horisontale fordele ved at arbejde sammen og tilpasse bedste praksis, og at fælles initiativer samler forskellige perspektiver, mindsker dobbeltarbejde, fremmer læring og styrker forbindelserne mellem deltagerne; tilskynder agenturet til at finde flere interne procedurer, der kan strømlines ved hjælp af nye IT-værktøjer,

11. bemærker med tilfredshed agenturets inddragelse i pilotprojektet inden for netværket af EU-agenturer, der har til formål at støtte EU-agenturer i at øge deres beredskab med henblik på den kommende nye forordning om cybersikkerhed,

12. minder om betydningen af at øge digitaliseringen af agenturet med hensyn til interne operationer og forvaltning, men også med henblik på at fremskynde digitaliseringen af procedurerne; understreger nødvendigheden af, at agenturet fortsat er proaktivt i denne henseende med henblik på at undgå en digital kløft mellem agenturerne,

([2]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2022/2555 af 14. december 2022 om foranstaltninger til sikring af et højt fælles cybersikkerhedsniveau i hele Unionen, om ændring af forordning (EU) nr. 910/2014 og direktiv (EU) 2018/1972 og om ophævelse af direktiv (EU) 2016/1148 (NIS 2-direktivet) (EUT L 333 af 27.12.2022, s. 80).

Personalepolitik

13. bemærker, at gennemførelsesgraden for stillingsfortegnelsen pr. 31. december 2022 var 89,02 % med 73 midlertidigt ansatte ud af de 82 midlertidigt ansatte, som var godkendt i henhold til Unionens budget (i forhold til 76 godkendte stillinger i 2021); bemærker, at der derudover arbejdede 27 kontraktansatte, 10 udstationerede nationale eksperter, 10 vikarer og 16 kontrahenter for agenturet i 2022,

14. bemærker med bekymring den manglende kønsbalance i agenturets øverste ledelse og blandt dets mellemledere, hvor 12 ud af 17 (71 %) er mænd; mener, at kønsbalancen blandt medlemmerne af agenturets øverste ledelse og mellemledere skal forbedres; minder om betydningen af at sikre kønsbalance og opfordrer agenturet til at tage dette aspekt i betragtning i forbindelse med fremtidige udnævnelser i den øverste ledelse og på mellemlederniveau; bemærker kønsfordelingen i agenturets bestyrelse, hvor 41 ud af 55 (75 %) er mænd; anerkender, at sammensætningen af bestyrelsen i vid udstrækning afhænger af medlemsstaternes indstillinger; insisterer på, at Kommissionen og medlemsstaterne tager hensyn til vigtigheden af at sikre kønsbalance, når de indstiller deres medlemmer til agenturets bestyrelse; bemærker den afbalancerede kønsfordeling i agenturets samlede personale med 57 mænd (52 %) og 53 kvinder (48 %); noterer sig de skridt, som agenturet har taget med henblik på at løse problemerne med kønsbalance, og som omfatter en revision af dets ansættelsespolitik for at tilskynde kvinder til at indsende ansøgninger; bemærker endvidere, at agenturet i sin virksomhedsstrategi har planlagt at opnå netværket for EU-agenturers certifikat for ekspertise inden for mangfoldighed og inklusion inden udgangen af 2025,

15. bemærker, at agenturet har en politik for beskyttelse af personers værdighed og forebyggelse af psykisk og seksuel chikane, og at agenturet deltager i agenturernes taskforce af fortrolige rådgivere; ser frem til at modtage deres rapport og anbefalinger; bemærker, at der ikke blev indberettet nogen tilfælde af chikane i 2022, og opfordrer agenturet til at fortsætte og udvikle arbejdet med også at forebygge tilfælde i fremtiden,

16. er bekymret over den geografiske ubalance i agenturets øverste ledelse og blandt dets mellemledere og andet personale, idet 40,9 % er græske statsborgere; insisterer på, at der skal ske forbedringer i den henseende; anmoder agenturet om at rapportere tilbage til dechargemyndigheden herom,

17. bemærker med bekymring, at agenturet under udviklingen af arbejdsprogrammet for 2023 konstaterede en mangel på ressourcer på 734 000 EUR og på to operative fuldtidsækvivalenter og 2,5 mio. EUR i virksomhedstjenester; bemærker endvidere, at en grundig evaluering af behovet for menneskelige ressourcer i 2023-2025 afslørede en betydelig mangel, navnlig på kritiske aktivitetsområder, og at agenturet uden yderligere stillinger kan blive nødt til at prioritere og tilpasse fremtidige arbejdsprogrammer for at kompensere for manglen på ressourcer; noterer sig, at agenturets bestyrelse også har givet udtryk for behovet for at øge personalet med henblik på, at agenturet kan opfylde sit mandat fuldt ud på en holdbar måde,

18. glæder sig over agenturets bestræbelser på at integrere personer med handicap ved at etablere tilgængelig infrastruktur og støttetjenester,

19. bemærker, at agenturet i 2022 fortsatte med sin supplerende støtte til personalet i forbindelse med vouchere, internetgodtgørelse og fit@work-programmet og udviklede sin adfærdskodeks, der skitserede agenturets forventninger til personalets opførsel og adfærd,

Udbud

20. bemærker med bekymring, at Revisionsretten konstaterede to tilfælde, hvor agenturet havde tildelt kontrakter med lav værdi (under 15 000 EUR) uden at fremlægge en evalueringsrapport og en tildelingsafgørelse, der var behørigt godkendt og underskrevet af den anvisningsberettigede, hvilket er i strid med punkt 30.3 og 30.4 i bilag I til finansforordningen; minder i den forbindelse om, at Revisionsretten fremsatte en lignende bemærkning i sin beretning for 2021, og om agenturets svar om, at den allerede havde taget de nødvendige skridt til at imødekomme denne bekymring; insisterer på vigtigheden af at gennemføre procedurer for at sikre fuld overholdelse af finansforordningen; opfordrer agenturet til at adressere de problemer, som Revisionsretten har rejst, og til at aflægge rapport til dechargemyndigheden om udviklingen i den henseende,

21. noterer sig, at agenturet ifølge Revisionsretten i 2022 tilbød sine ledende medarbejdere en professionel bedømmelse udført af en ekstern tjenesteyder, som agenturet udpegede; noterer sig, at agenturet i tre tilfælde betalte tjenesteyderen direkte for bedømmelserne, mens det i de resterende 23 tilfælde godtgjorde de ledende medarbejderes udgifter, efter at de selv havde betalt tjenesteyderen; bemærker, at agenturet i alt betalte 120 276 EUR for de 26 bedømmelser; beklager, at agenturet valgte tjenesteyderen uden at iværksætte et offentligt udbud, hvorfor Revisionsretten konkluderede, at disse betalinger var regelstridige; anmoder agenturet om at løse de problemer, som Revisionsretten har rejst, og om at aflægge rapport til dechargemyndigheden om de foranstaltninger, der er truffet i denne forbindelse,

22. insisterer på, at reglerne for offentlige udbud skal sikre, at ordregivere kan indkøbe varer og tjenesteydelser til den bedste pris, at der er fair konkurrence mellem tilbudsgiverne, og at principperne om gennemsigtighed, proportionalitet, ligebehandling og ikkeforskelsbehandling overholdes; opfordrer agenturet til yderligere at forbedre sine offentlige udbudsprocedurer og sørge for, at de gældende regler overholdes fuldt ud, så der opnås mest mulig valuta for pengene,

Forebyggelse og håndtering af interessekonflikter samt gennemsigtighed

23. noterer sig agenturets igangværende foranstaltninger til og bestræbelser på at sikre gennemsigtighed, forebyggelse og håndtering af interessekonflikter og noterer sig, at CV'erne for bestyrelsesmedlemmer og deres loyalitetserklæringer og erklæringer om interessekonflikter bliver offentliggjort på dets websted, selv om visse af CV'erne mangler,

24. bemærker, at agenturet ikke har indberettet nogen tilfælde af interessekonflikter i 2022; noterer sig endvidere agenturets vedtagelse af dets bestyrelses afgørelse 15/2021 om forebyggelse af interessekonflikter og ajourføringen af modellerne for erklæringerne; insisterer på vigtigheden af at have indført procedurer til overvågning af overholdelsen af reglerne vedrørende »svingdørssituationer« og af aktivt at overvåge deres ledende medarbejderes arbejde, herunder dem, der har forladt agenturet inden for de seneste to år, for at kunne opdage ikkerapporterede »svingdørssituationer«,

25. noterer sig, at mødekalenderen for møderne mellem agenturets ledelse og eksterne interessenter er offentligt tilgængelig på dets websted,

26. minder om vigtigheden af, at agenturet udvikler større synlighed i medierne, på internettet og på de sociale medier for at gøre borgerne bekendt med dets arbejde,

Intern kontrol

27. bemærker, at den interne revisionstjeneste i 2021 gennemførte en revision af strategisk planlægning, programmering og resultatstyring og udsendte sin endelige revisionsberetning i april 2022 med tre vigtige anbefalinger, og noterer sig endvidere, at agenturet tilslutter sig revisionsbemærkningerne og har taget de nødvendige skridt til at afhjælpe disse problemer,

28. bemærker, at agenturet i henhold til Revisionsretten ikke har en fastlagt vurderingsmodel, dvs. retningslinjer, der kan hjælpe evalueringsudvalget med at vurdere tilbud; bemærker, at dette skaber en risiko for, at bud ikke evalueres ensartet af evalueringsudvalgets forskellige medlemmer; opfordrer agenturet til at adressere dette problem, som Revisionsretten har rejst, og til at aflægge rapport til dechargemyndigheden,

29. noterer sig, at agenturet i 2022 gennemførte efterfølgende kontroller af finansielle transaktioner foretaget i regnskabsåret 2021, jf. artikel 45, stk. 8 og 9, i Kommissionens delegerede forordning (EU) 2019/715 ([3]); henleder opmærksomheden på, at der blev konstateret tre svagheder, som førte til tre anbefalinger vedrørende finansielle transaktioner, hvoraf ingen blev anset for at være kritiske; bemærker, at der for at afhjælpe den største svaghed blev indført en ugentlig overvågning af betalingstiden i 2022 for at advare det relevante finansielle personale om hastende transaktioner, der stadig mangler at blive behandlet, med henblik på at overholde de retlige rammer for betalingsfrister,

([3]) Kommissionens delegerede forordning (EU) 2019/715 af 18. december 2018 om rammefinansforordningen for de organer, der er nedsat i henhold til TEUF og Euratomtraktaten og omhandlet i artikel 70 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) 2018/1046 (EUT L 122 af 10.5.2019, s. 1).

30. bemærker, at vurderingen af effektiviteten af agenturets interne kontrolsystemer i 2022 var baseret på indikatorerne i rammen samt på yderligere oplysninger fra specifikke (risiko-)vurderingsrapporter, revisionsresultater og andre relevante kilder; bemærker, at vurderingen af agenturets interne kontrol viser, at der er rimelig sikkerhed for så vidt angår fremme af effektive og virkningsfulde operationer, sikring af kvalitetsrapportering og overholdelse af bestemmelserne, men at der er behov for visse forbedringer med hensyn til visse principper for at øge effektiviteten og sikre en korrekt gennemførelse af de interne kontroller; opfordrer agenturet til at aflægge rapport til dechargemyndigheden om dets opfølgning på forbedringerne i forbindelse med ovennævnte vurdering,

Øvrige bemærkninger

31. bemærker, at agenturet bl.a. har gennemført vigtige foranstaltninger med henblik på at øge beskyttelsen af cybersikkerheden, såsom sikker e-mailløsning (SECEM2), red team-øvelse og opfølgning og hærdning, nedlukning af nedarvede systemer og ajourføring af den interne politikramme for cybersikkerhed,

32. glæder sig over, at agenturets bestyrelse i agenturets samlede programmeringsdokument for 2022-2024 tilføjede målet for agenturet om at opnå klimaneutralitet i alle sine operationer senest i 2030; bemærker, at EMAS-certificeringen og grønne offentlige indkøb med vedtagelsen af agenturets virksomhedsstrategi er centrale mål for agenturet; noterer sig, at certificeringsprocessen forventes afsluttet i løbet af 2024,

33. henviser med hensyn til de øvrige bemærkninger, der ledsager dechargeafgørelsen, og som er af horisontal karakter, til sin beslutning af 11. april 2024 ([4]) om agenturernes resultater, økonomiske forvaltning og kontrol.

([4]) Vedtagne tekster, P9_TA(2024)0280.